

Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan gemeenten voor de financiële ondersteuning van organisatoren van kinderopvang voor infrastructuur

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, artikel 3, derde lid;
- de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, artikel 73;
- het decreet van 20 december 2024 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025, artikel 37, vervangen bij het decreet van 14 juli 2025.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 24 oktober 2025.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- De Vlaamse Regering investeert in kwalitatieve, flexibele en betaalbare kinderopvang, waarbij het creëren van extra plaatsen een absolute prioriteit is. De Vlaamse Regering zorgt daarbij voor een goede regionale spreiding op basis van de nood aan kinderopvang.
- Met het decreet van 14 juli 2025 houdende de aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025 is aan de Vlaamse Regering een machtiging verleend om een subsidie van 60.000.000 euro te verlenen aan de gemeenten om infrastructuur in de kinderopvang te realiseren op hun grondgebied. Daarbij is bovendien bepaald dat de subsidie verdeeld wordt volgens de meerjarenprogrammatie voor nieuwe plaatsen met de subsidie voor inkomenstarief die op 28 mei 2025 is goedgekeurd.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters;
- het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019;
- het ministerieel besluit van 28 mei 2025 tot goedkeuring van het besluit van de waarnemend administrateur-generaal van 28 mei 2025 tot uitvoering van artikel 57 van het Procedurebesluit van 9 mei 2014, wat betreft de algemene oproep, met inbegrip van het beslissingskader, in 2025 voor de toekenning van subsidiebeloftes voor de subsidie voor inkomenstarief in het kader van de meerjarenprogrammatie en ten gevolge van het niet-realiseren van toegekende subsidiebeloftes.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° reële bouwkosten:
 - a) in geval van werken: de finale kosten die gerelateerd zijn aan de volgende onkostenposten:
 - 1) ruwbouw;
 - 2) technische uitrusting;
 - 3) afwerking;
 - 4) uitrusting en meubilering;
 - 5) studie- en algemene kosten;
 - 6) omgevingswerken;
 - 7) de btw die gerelateerd is aan de onkostenposten, vermeld in 1) tot en met 6);
 - b) in geval van aankoop: de finale aankoopprijs, de notariskosten en de registratiebelasting of registratierechten en de btw die aan de aankoop zijn verbonden;
- 2° Opgroeien Regie: Het agentschap, opgericht bij decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie;
- 3° VIPA: het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, opgericht bij artikel 3 van het decreet van 2 juni 2006 tot omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden tot een intern verzelfstandigd

agentschap met rechtspersoonlijkheid, en tot wijziging van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden;

- 4° VIPA-steun: investeringssubsidie als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 4 maart 2011 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de sector van de kinderopvang.

Art. 2. §1. Aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en aan de gemeenten, vermeld in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd, hierna begunstigden te noemen, wordt een gezamenlijke subsidie toegekend van 60.000.000 euro (zestig miljoen euro).

§2. De subsidie, vermeld in paragraaf 1, wordt over de begunstigden verdeeld, rekening houdend met de programmatie, vermeld in artikel 3 en 12 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters en conform de verdeling die is opgenomen in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd.

De begunstigden kunnen uiterlijk tot 30 november 2025 afstand doen van de subsidie door dat elektronisch te melden aan het VIPA. De begunstigde bezorgt daarvoor de beslissing van het bevoegde orgaan om afstand te doen van de subsidie aan het VIPA via de webapplicatie die het VIPA daarvoor aanwijst, of via e-mail.

Het subsidiebedrag waarvan conform het tweede lid afstand gedaan wordt door een of meer begunstigden, wordt toegekend aan en proportioneel verdeeld over de overige begunstigden. De leidend ambtenaar van het VIPA stelt de bedragen vast waarop de begunstigden recht op hebben ten gevolge van de proportionele herverdeling.

Art. 3. De subsidie, vermeld in artikel 2, heeft betrekking op een periode van onbepaalde duur.

Art. 4. De subsidie, vermeld in artikel 2, is de financiële ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap aan de begunstigden om financiële ondersteuning te bieden aan organisatoren van kinderopvang voor infrastructuur om nieuwe kinderopvangplaatsen te creëren.

De financiële ondersteuning door de begunstigden, vermeld in het eerste lid, voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de begunstigden bieden de financiële ondersteuning alleen aan organisatoren van kinderopvang die voldoen aan al de volgende vereisten:
- a) voor de kinderopvanglocaties in kwestie in aanmerking komen voor een vergunning voor groepsopvang conform de regels, vermeld in of ter uitvoering van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters;
 - b) voor de kinderopvanglocaties in kwestie in aanmerking komen voor een basissubsidie of voor een subsidie voor inkomenstarief als vermeld

- in artikel 7 of 8 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters;
- c) voor de kinderopvanglocaties in kwestie beschikken over een subsidiebelofte om nieuwe plaatsen met een basissubsidie of met een subsidie voor inkomenstarief te realiseren of een subsidiebeslissing voor nieuwe plaatsen met een basissubsidie of met een subsidie voor inkomenstarief in het kader van de toepassing van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 voor de plaatsen waarvoor de financiële ondersteuning wordt gevraagd;
 - d) aanvaarden dat Zorginspectie, vermeld in artikel 4, §2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg, controle kan uitoefenen op de aanwending van de financiële ondersteuning door de organisator van kinderopvang en dat Zorginspectie daarbij toegang krijgt tot alle relevante documenten en ter plaatse of vanop afstand controle kan uitoefenen op financiële stukken;
- 2° de financiële ondersteuning door de begunstigden kan alleen geïnvesteerd worden in infrastructuur om nieuwe kinderopvangplaatsen te realiseren;
 - 3° de financiële ondersteuning door de begunstigden kan per kinderopvanglocatie maximaal 15% van de reële bouwkosten bedragen indien de organisator van kinderopvang voor deze kinderopvanglocatie VIPA-steun geniet;
 - 4° de financiële ondersteuning door de begunstigden kan per kinderopvanglocatie maximaal 60% van de reële bouwkosten bedragen indien de organisator van kinderopvang voor deze kinderopvanglocatie geen VIPA-steun geniet;
 - 5° de financiële ondersteuning door de begunstigden wordt gegeven met inachtneming van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

De begunstigden bepalen de regels op basis waarvan zij uitbetaalde financiële ondersteuning terugvorderen van organisatoren van kinderopvang indien niet voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het tweede lid, of aan de voorwaarden die de begunstigden voorafgaand aan de toewijzing van de financiële ondersteuning bijkomend bepaald hebben.

De begunstigden zien er bij financiële ondersteuning voor kinderopvanglocaties, als vermeld in het tweede lid, 3° en 4°, op toe dat de gesubsidieerde infrastructuur binnen zijn bestemming behouden, beheerd en onderhouden wordt volgens de bepalingen, vermeld in artikel 4 van het VIPA Bestemmingsbesluit van 31 mei 2024. Indien de bestemmingsduur, voorzien in artikel 4 van het VIPA Bestemmingsbesluit van 31 mei 2024 niet gerespecteerd wordt, vordert de begunstigde de financiële ondersteuning geheel of gedeeltelijk terug.

Met het oog op de terugvordering, vermeld in het vierde lid, brengt Opgroeien Regie de begunstigde op de hoogte als de vergunning van een kinderopvanglocatie op het grondgebied van de begunstigde stopt.

De begunstigden kunnen de bedragen die zij conform het derde lid teruggevorderd hebben, herbesteden volgens de voorwaarden, vermeld in het tweede lid.

Art. 5. Door de activiteit, vermeld in artikel 4, te realiseren wordt bijgedragen tot de doelstelling om te investeren in kwalitatieve, flexibele en betaalbare kinderopvang, waarbij het creëren van nieuwe plaatsen, rekening houdend met de nood aan kinderopvang, een absolute prioriteit is.

Art. 6. §1. De begunstigde bezorgt jaarlijks uiterlijk 30 juni een rapportering over het voorgaande boekjaar aan het VIPA. De begunstigde bezorgt de eerste rapportering over het boekjaar 2026 uiterlijk tegen 30 juni 2027 aan het VIPA.

De rapportering, vermeld in het eerste lid, bevat een overzicht van:

- 1° het totaalbedrag van het aandeel van de subsidie dat toegewezen is;
- 2° de investeringen in kinderopvanginfrastructuur die door de begunstigde financieel ondersteund zijn met het toegewezen aandeel van de subsidie. Per organisator van kinderopvang worden al de volgende elementen vermeld:
 - a) het bedrag van de financiële ondersteuning die toegewezen is per kinderopvanglocatie;
 - b) het bedrag van de financiële ondersteuning die uitbetaald is per kinderopvanglocatie;
 - c) in voorkomend geval, het bedrag van de financiële ondersteuning dat de begunstigde conform artikel 4, derde lid, teruggevorderd heeft bij de organisator van kinderopvang per kinderopvanglocatie;
 - d) het aantal gerealiseerde nieuwe kinderopvangplaatsen per kinderopvanglocatie;
 - e) de vermelding of de nieuwe plaatsen die gedeeltelijk met de subsidie gefinancierd zijn, opvangplaatsen met inkomenstarief zijn of niet;
 - f) de reële bouwkosten per kinderopvanglocatie zodra die bekend zijn;
- 3° het resterende aandeel van de subsidie waarbij volgende elementen worden vermeld:
 - a) Het aandeel van de subsidie dat nog niet voor een eerste keer werd toegewezen;
 - b) Het aandeel van de subsidie dat werd teruggevorderd maar nog niet opnieuw werd toegewezen.

§2. In afwijking van artikel 6 §1 dient de begunstigde geen rapportering over te maken als er ten opzichte van de rapportering van het vorige jaar geen wijziging is mits het aandeel van de subsidie volledig werd toegewezen en uitbetaald en er in deze periode geen terugvorderingen hebben plaatsgevonden.

Het VIPA kan beslissen om de elektronische versie van de inhoudelijke rapportering of de samenvatting ervan bekend te maken op zijn website.

§3. Zorginspectie, als vermeld in artikel 4, §2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg, heeft toegang tot de rapportering, vermeld in paragraaf 1 en heeft daarnaast de mogelijkheid om ter plaatse of vanop afstand controles uit te voeren op de financiële stukken.

§4. Bij de inhoudelijke en financiële beoordeling van de uitvoering van de gesubsidieerde activiteit wordt het effectieve aantal gerealiseerde nieuwe kinderopvangplaatsen, vermeld in artikel 4, als indicator gebruikt.

Art. 7. De subsidie wordt na 30 november 2025 uitbetaald op het rekeningnummer van de begunstigden.

Art. 8. Als uit de voortgangscntrole op basis van de rapportering, vermeld in 6, blijkt dat een begunstigde de subsidie, vermeld in artikel 2, heeft gebruikt voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in dit besluit, is de begunstigde ertoe gehouden voor het aandeel van de subsidie dat voor andere doeleinden is aangewend, zelf in middelen te voorzien om de gesubsidieerde activiteiten, vermeld in artikel 4, te realiseren.

Het VIPA vordert een deel van de subsidie terug in een van de volgende gevallen:

- 1° als een begunstigde de subsidies aangewend heeft voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in dit besluit, zonder te voldoen aan de verplichting, vermeld in het eerste lid;
- 2° als de begunstigde niet of gebrekkig voldoet aan de verplichting tot rapportering, vermeld in artikel 6, of als uit de aangeleverde rapportering niet vastgesteld kan worden dat de subsidies aangewend zijn voor de doeleinden, vermeld in dit besluit.

Art. 9. De subsidie, vermeld in artikel 2, wordt alleen besteed aan investeringen als vermeld in artikel 4.

Art. 10. Resultaten van activiteiten die gefinancierd worden in het kader van dit besluit, worden alleen openbaar gemaakt of gepubliceerd nadat ze bezorgd zijn aan het VIPA.

Elke begunstigde erkent het belang van het gebruik van het Nederlands en gaat het engagement aan om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Art. 11. Dit besluit treedt in werking zeven dagen na de datum van goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering.

Art. 12. De Vlaamse minister, bevoegd voor opgroeien, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de zorginfrastructuur, zijn, ieder wat de eigen bevoegdheid betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 24 oktober 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ